

Sygn. akt *IC 1484/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Tadeusz Bulanda

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Górczak

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2016 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **A. K. (1)**

przeciwko (...) **Bank S.A. w W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

orzeka:

I. Pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego w dniu 12 sierpnia 2014 r. przez (...) Bank S.A., któremu klauzulę wykonalności nadał Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2014 r., sprostowanym postanowieniem z dnia 7 października 2014 r. (sygn. akt I Co 2010/14);

II. Zasądza od (...) Bank S.A. w W. na rzecz A. K. (1) kwotę 7267 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 7200 złotych tytułem zastępstwa procesowego;

III. Nakazuje ściągnąć od (...) Bank S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 950 złotych tytułem nieuiszczonej części opłaty od pozwu.

Sygn. akt I C 1484/15

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2015 r. A. K. (1) skierował przeciwko (...) Bank S.A. w W. pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego w dniu 12 sierpnia 2014 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 27 sierpnia 2014 r. (sygn. akt I Co 2010/14), sprostowanego postanowieniem z dnia 7 października 2014 r. – w części, tj. w zakresie kwoty 1000 zł. Powód uzasadnił żądanie pozwu twierdząc, że nie została mu skutecznie wypowiedziana umowa pożyczki, a zatem brak było podstaw do wydania bankowego tytułu egzekucyjnego i tym samym do nadania temu tytułowi klauzuli wykonalności. Pozew został wniesiony w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (pozew – k. 1-5).

Pismem procesowym z dnia 10 listopada 2015 r. A. K. (1) rozszerzył powództwo w ten sposób, że wniósł o pozbawienie wykonalności ww. tytułu wykonawczego w całości, tj. w zakresie kwoty 232 054,58 zł wraz z odsetkami i kosztami (pismo – k. 29-30).

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie przekazał sprawę wg właściwości do tutejszego Sądu (postanowienie – k. 32). (...) Bank S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany podniósł, że ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 3 grudnia 2013 r., sporządzone w imieniu banku

przez (...) S.A., oraz wypowiedzenie umowy z dnia 12 grudnia 2013 r. zostały skierowane do powoda na adres wskazany w umowie pożyczki, który został potwierdzony w treści pełnomocnictwa z dnia 7 lutego 2014 r., udzielonego przez powoda E. R. (1). Bank dodał, że dyspozycja zmiany adresu do korespondencji na ul. (...) wpłynęła do banku w dniu 25 lutego 2014 r. (odpowiedź na pozew – k. 35-36).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 maja 2010 r. A. K. (1) zawarł z (...) umowę pożyczki hipotecznej nr (...). W umowie jako korespondencyjny został wskazany adres: ul. (...) w W.. W § 8 ust. 1 lit. b umowy strony postanowiły, że bank ma prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku, między innymi, niewykonania lub nieterminowego regulowania przez pożyczkobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności w przypadku, gdy pożyczkobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat pożyczki i pomimo wezwania do zapłaty listem poleconym nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania (umowa pożyczki – k. 9-13, 44-48, 50v, oświadczenie o poddaniu się egzekucji – k. 49).

Od 2004 r. A. K. (1) mieszka na stałe w W.. Zawierając umowę pożyczkobiorca działał przez pełnomocnika – swojego brata A. K. (2). Pełnomocnictwo udzielone w dniu 6 kwietnia 2010 r. (ponowione w dniu 4 maja 2010 r.) na formularzu (...) Banku S.A. obejmowało upoważnienie do:

- 1) zawarcia w imieniu mocodawcy umowy kredytu na cel dowolny z bankiem wybranym według uznania pełnomocnika oraz ustanowienia zabezpieczeń tego kredytu, w szczególności złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji, wystawienia weksła własnego in blanco wraz z deklaracją wekslową, ustanowienia hipoteki bądź hipotek, cesji wierzytelności, udzielenia pełnomocnictwa dla banku do zbycia nieruchomości (jeśli ma być zabezpieczeniem – dla pełnomocnictwa wymagana forma aktu notarialnego) oraz ustanowienia innych zabezpieczeń wymaganych przez bank w związku z umową kredytową na warunkach według uznania pełnomocnika;
- 2) dokonywania w imieniu mocodawcy czynności przygotowawczych w stosunku do czynności, o których mowa w pkt 1, a także czynności następczych polegających na zmianie lub rozwiązaniu, a także na wykonywaniu uprawnień lub obowiązków wynikających z tych czynności, w szczególności złożenia wniosku o wypłatę środków kredytu na warunkach według uznania pełnomocnika;
- 3) odbioru w imieniu mocodawcy oświadczeń związanych z czynnościami, o których mowa w pkt 2;
- 4) dokonywania czynności faktycznych mających charakter służebny wobec czynności, o których mowa w pkt 1-3, w szczególności udostępniania dokumentów oraz udzielania informacji wymaganych przez bank;
- 5) zawarcia w imieniu mocodawcy umowy rachunku bankowego (konta osobistego) przeznaczonego do uruchomienia i spłaty kredytu zaciągniętego na cel dowolny w banku wybranym według uznania pełnomocnika oraz do dysponowania środkami zgromadzonymi na tym rachunku bankowym (koncie osobistym) (umowa pożyczki hipotecznej – k. 13, 48, 50v, pełnomocnictwo – k. 14, 50, 67).

A. K. (1) od początku spłacał pożyczkę hipoteczną nieregularnie (wyciąg nr 1/2014 z 16 sierpnia 2014 r. – k. 58-66).

Pismem z dnia 3 grudnia 2013 r. (...) S.A., działając w imieniu (...) Bank S.A., skierował do A. K. (1), na adres: ul. (...), (...)-(...) W. Bar (...), ostateczne wezwanie do zapłaty zadłużenia w kwocie 7911,10 zł, wynikającego z „umowy kredytowej” nr (...) (pismo – k. 15).

W dniu 12 grudnia 2013 r. (...) Bank S.A. sporządził oświadczenie o wypowiedzeniu A. K. (1) umowy „kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej” nr (...). Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy nadane listem poleconym na adres ul. (...) (...) W., zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 27 grudnia 2013 r. i było awizowane w dniu 11 stycznia 2014 r. (wypowiedzenie umowy – k. 52, zawiadomienie o skutkach niespłacenia zadłużenia – k. 52v, potwierdzenie odbioru – k. 53).

W dniu 12 lutego 2014 r. A. K. (1) udzielił swojej matce E. R. (2) pełnomocnictwa do zarządu i administracji jego majątkiem, w tym do reprezentowania go przed bankiem w sprawie „kredytu” (...). Podpis pod pełnomocnictwem został poświadczony przez notariusza w W.. W pełnomocnictwie i składając podpis A. K. (1) podał jako adres zamieszkania ul. (...) w W. (pełnomocnictwo – k. 68, pisma (...) Banku S.A. z dnia 12 lutego i 14 kwietnia 2014 r. – k. 69, 17, zgłoszenie reklamacji – k. 70, email z dnia 26 lutego 2014 r. – k. 71).

W dniu 12 sierpnia 2014 r. (...) Bank S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), opiewający na kwotę 252 852,61 zł oraz dalsze odsetki za okres od 13 sierpnia 2014 r. (BTE – k. 54v-55).

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2014 r. (sygn. akt I Co 2010/14) Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie nadał klauzulę wykonalności ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowienie z dnia 27 sierpnia 2014 r. zostało sprostowane postanowieniem z dnia 7 października 2014 r. (postanowienia – k. 55v-56, 56v-57).

Na podstawie ww. tytułu wykonawczego zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie P. A. (sygn. akt (...)) (wezwanie do zapłaty należności – k. 19, informacja w przedmiocie opisu i oszacowania lokalu mieszkalnego – k. 20, pismo komornika sądowego z dnia 25 stycznia 2016 r. – k. 88, email z dnia 25 stycznia 2016 r. – k. 91).

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów w oryginale, oraz odpisach i kserokopiach, których autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł racji do podważenia ich z urzędu. Sąd oparł także ustalenia faktyczne na zeznaniach E. R. (2) (k. 134-136, protokół rozprawy z 15 września 2016 r., godz. 00:06:25-00:31:04) i A. K. (2) (k. 162-164, protokół rozprawy z 21 listopada 2016 r., godz. 00:06:03-00:27:43), które korespondują z nieosobowymi środkami dowodowymi.

Sąd pominął pisma Komornika P. A. z dnia 6 sierpnia 2015 r. ze spraw (...) (k. 16) i (...) (k. 18), bowiem nie dotyczą sporu między stronami występującymi w tej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W przypadku tytułów egzekucyjnych niepochodzących od sądu dłużnik w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego może kwestionować zasadność tych tytułów, tzn. powoływać się także na zdarzenia zaszłe przed jego powstaniem, a skutkujące bezzasadnością roszczenia stwierdzonego tym tytułem (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1961 r., I CR 540/60, OSNCP 1964, nr 1, poz. 21, w uchwale z dnia 27 czerwca 1996 r., III CZP 73/96, OSNC 1996, nr 10, poz. 134).

Bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) został wystawiony wobec uznania przez (...) Bank S.A., iż doszło do skutecznego wypowiedzenia A. K. (1) umowy pożyczki hipotecznej nr (...), udzielonej w dniu 20 maja 2010 r. W ocenie Sądu brak było podstaw do uznania, że umowa pożyczki została rozwiązana i pożyczkobiorca obowiązany jest do zwrotu całości niespłaconej pożyczki.

Podstawę takiemu stanowisku zapewnia § 8 ust. 1 lit. b umowy, określając procedurę rozwiązania pożyczki, w której wypowiedzenie poprzedzone jest wezwaniem pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania. Pozwany nie wykazał, kiedy doręczył A. K. (1) wezwanie do zapłaty zaległości poprzedzające wypowiedzenie; (...) Bank S.A. nie wykazał, czy, kiedy i jaką drogą zostało doręczone powodowi pismo z

dnia 3 grudnia 2013 r. sporządzone przez (...) S.A., działający w imieniu banku. Jeżeli tak, to za przedwczesne należało uznać oświadczenie banku z dnia 12 grudnia 2013 r. o wypowiedzeniu A. K. (1) pożyczki hipotecznej.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia ma kwestia udzielenia przez A. K. (1) pełnomocnictwa swojemu bratu A. K. (2), co nastąpiło w kwietniu 2010 r. i zostało potwierdzone w maju 2010 r. Pełnomocnictwo to stanowi część dokumentacji kredytu złożonej przez pozwanego, z czego należy wnosić, że od momentu udzielenia kredytu znajdowało się w jego posiadaniu. Z pełnomocnictwa tego wynika upoważnienie nie tylko do zawarcia umowy pożyczki hipotecznej, lecz także do odbioru korespondencji dotyczącej czynności przygotowawczych w stosunku do czynności zawarcia umowy i ustanowienia zabezpieczeń, a także czynności następczych polegających na zmianie lub rozwiązaniu umowy. W pełnomocnictwie użyte zostało słowo „kredyt” dla określenia podstawowego przedmiotu czynności między bankiem i jego klientem, reprezentowanym przez pełnomocnika, lecz wobec faktu, że pełnomocnictwo to zostało sporządzone na formularzu banku, a więc wzorze zestandaryzowanym, oraz wobec faktu, że na podstawie tego pełnomocnictwa powód i pozwany zawarli umowę pożyczki, przyjęć trzeba, że między stronami zgodna była wykładnia pełnomocnictwa taka, iż obejmuje także upoważnienie do zawarcia umowy pożyczki bankowej.

Zgodnie z art. 61 § 1 zd. 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Z ustalonych faktów wynika, że powód od 2004 r. na stałe mieszka w W., to z faktu udzielenia przez niego swojemu bratu pełnomocnictwa do zawarcia umowy pożyczki oraz dokonywania czynności przygotowawczych i następczych, oraz z faktu sporządzenia pełnomocnictwa na formularzu pozwanego banku, oraz z faktu, że pełnomocnictwo to stanowi część dokumentacji umowy pożyczki, w której posiadaniu jest bank, wywieść trzeba, że wolą obu stron umowy pożyczki było, że korespondencja, a tym obejmująca czynności następcze, kierowana będzie przez bank nie bezpośrednio do pożyczkobiorcy, lecz do jego pełnomocnika – A. K. (2). W tej sytuacji, gdy A. K. (1) na stałe zamieszkuje w W. od 2004 r. i dla zawarcia i obsługi umowy pożyczki udzielił pełnomocnictwa swojemu bratu, nie można przyjęć, że korespondencja obejmująca wezwanie do zapłaty oraz oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki, nie kierowana do pełnomocnika pożyczkobiorcy, została skutecznie doręczona i wywołała przewidziany w niej skutek. Oznacza to, że doszło do postawienia w stan wymagalności całości niespłaconej pożyczki i wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

Podkreślić trzeba, że motywem wydanego przez Sąd rozstrzygnięcia nie jest uznanie, iż A. K. (1) nie jest dłużnikiem banku z umowy pożyczki zawartej w dniu 20 maja 2010 r. (nr (...)), lecz że w opisanych okolicznościach brak było podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) opiewającego na wskazaną w nim wierzytelność.

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł na art. 98 § 1 i 3 k.p.c., obciążając pozwanego jako stronę przegrywającą spór w całości kosztami procesu poniesionymi przez powoda, które stanowią koszty zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804) w wysokości 7200 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.

O obowiązku uiszczenia części opłaty od pozwu, której powód nie uiścił, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 623) z uwzględnieniem opisanej wyżej zasady poniesienia kosztów procesu.